

Проект на ПМС за приемане на Наредба за разделно събиране и третиране на биоотпадъците

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 19.10.2016 г. - 02.11.2016 г. Неактивна

Номер на консултация: #2261-K

Област на политика: Архив - Околна среда

Тип консултация: Акт на министър

Вносител: Министерство на околната среда и водите

Тип носител: Национално

Проектът на Наредба има за цел да отстрани забелязани проблеми при прилагане на приетите през 2013 г. Наредба за третиране на биоотпадъците и Наредба за разделно събиране на биоотпадъците.

Настоящия Проект на Наредбата за разделно събиране и третиране на биоотпадъците се разработва на основание чл.43, ал. 5 от Закона за управление на отпадъците (Обн., ДВ, бр. 53 от 13.07.2012 г., в сила от 13.07.2012 г.).

В проекта на Наредбата са взети предвид изискванията на Рамковата директива 2008/98/ЕС за отпадъците, които са въведени в Закона за управление на отпадъците (ЗУО), по-специално чл. 22 от директивата, съгласно който държавите-членки на ЕС трябва да предприемат мерки за насърчаване на разделното събиране и третиране на биоотпадъците, чрез компостиране и анаеробно разграждане, с което да се постигне изпълнението на целите по чл. 31, ал. 1 от ЗУО .

Очакваме писмени становища от заинтересованите лица на следния електронен адрес:

aivanov@moew.government.bg.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на околната среда и водите

Адрес: София, София 1000, бул. Княгиня Мария Луиза № 22

Електронна поща: edno_gishe@moev.government.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Документи

Пакет основни документи:

[Наредба за разделно събиране и третиране на биоотпадъците проект.rtf - вер. 1.0 | 19.10.2016](#)

[ПМС проект.docx - вер. 1.0 | 19.10.2016](#)

[Доклад министър проект.docx - вер. 1.0 | 19.10.2016](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Евгения Ташева (02.11.2016 12:59)

Становище на екологично сдружение За Земята (5)

5. В приложение 3, т. 2.4. се утвърждава със заповед ръководство за качествен контрол на крайния продукт получен от съоръженията и инсталациите за биологично третиране.

5.1 Какво е това ръководство, каква е необходимостта от тази нова разработка при положение че целият пакет необходими документи е вече разработен и съгласуван със всички заинтересовани страни? Нима качественият контрол се осъществява върху експлоатационните процеси на съоръжението, а не върху крайния продукт?

6. Също така със заповед се определят методите за изпитване на компоста. Изборът на метод се определя от всяка лаборатория индивидуално въз основа на различни показатели, включително икономически.

6.1 Защо е необходимо отново да се изразходват средства, при положение, че всички необходими документи вече са разработени след огромен труд на международен екип, подпомогнат от различните заинтересовани страни в България (компетентни и контролни органи, неправителствени организации, граждани, бизнес и т.н.)?

7. Опитите на България да изпълнява европейските цели по счетоводен път, чрез подходящо настройване на методиката за изчисление, няма да доведат до подобряване на благосъстоянието на българските граждани, нито до намаляване на отпадъците и загубите, които тяхното образуване, извозване и неефективно третиране причиняват на личния и обществения бюджет.

7.1 Какви са аргументите за отменяне на целите за разделно събиране и рециклиране на биоотпадъците?

7.2 Как България ще постигне целите за рециклиране на битовите отпадъци, без ясни правила и ангажименти на общините за задължително въвеждане на системи за разделно събиране на биоотпадъците?

Призоваваме уважаемите членове на Министерски съвет, начело с министър-председателя, да не приемат така предложените промени, а вместо това да инструктират министър Василева да продължи с прилагането на съществуващата рамка, както и да насърчи по-амбициозни постижения в разделното събиране и децентрализираното компостиране на биоотпадъците в България – доказано най-ефективният и икономически изгоден вариант за управление на битовите биоотпадъци.

Автор: Евгения Ташева (02.11.2016 12:59)

Становище на екологично сдружение За Земята (4)

3. В раздел втори от наредбата се регламентират изискванията към крайните продукти от оползотворяване. Във всяка страна-членка на ЕС, продукти се регламентират само след процеса на рециклиране. По отношение на биоотпадъците

това разграничение е ясно формулирано от доклада за край на отпадъка за биоотпадъците на Съвместния изследователски център в Севиля към Европейската комисия. Стабилизираната органична фракция от смесени битови отпадъци не може да бъде продукт, тъй като концентрацията на тежки метали е многократно по-висока от тази на компоста от разделно събрани биоотпадъци и това е доказано в рамките на проучването за край на отпадъка, в което са взети над 1000 проби от различни съоръжения за компостиране и МБТ в различни страни на ЕС. В Германия тази фракция се обезврежда единствено на депо и не е позволено да се използва дори за рекултивация.

3.1 Защо в България да позволяваме замърсяване на почвите си и да допускаме пускането на пазара на тази мръсна и потенциално опасна фракция като продукт?

4. Най-важните последствия от промените в новата Наредба са чисто икономически. Няма друга държава в ЕС, която да планира инфраструктура за рециклиране на отпадъците без да е готова да осигури суровина за тези съоръжения. Голямата част от финансовите средства за периода 2014-2020 г. по ОПОС ще се изразходват за съоръжения за компостиране.

4.1 След отмяна на ангажиментите и целите на общините за разделно събиране на битовите биоотпадъци, какво ще третират тези съоръжения – клони, трева и листа или смесени отпадъци? Или хранителните отпадъци ще продължават да постъпват на депо? Или ще ги изгаряме, на висока екологична и икономическа цена?

Зад съществуващата нормативната уредба и стратегическото планиране на тези съоръжение и тяхното финансиране стои огромен труд, включително на международен екип от експерти, който е разработил ясни ангажименти, технически документи, механизъм и инструмент за докладване, публична система за осигуряване на качеството на експлоатационните процеси и механизми за улесняване на общините при изпълнение на предвидените ангажименти. Преди приемане на двете наредби бе направена оценка на въздействието и икономически анализ от EUNOMIA (<http://www.eunomia.co.uk/>), консултанти по околна среда, които направиха и оценката на въздействието на законодателството за Европейската комисия. Всички тези разработки са били съгласувани с всички заинтересовани страни (няколко правителства, всички министерства, агенции, камари, бизнес, граждани и т.н.). С новия нормативен документ всички тези полезни инструменти са премахнати.

4.2 Какви са аргументите за тази внезапна отмяна на тези разработки и де факто пропиляване на над 1,2 милиона лева обществени средства, изразходвани за постигането им?

4.3 Има ли икономически анализ и оценка на въздействието върху заинтересованите страни за извършване на промяната?

4.4 Не трябва ли тези документи да се публикуват своевременно за обществено обсъждане?

Автор: Евгения Ташева (02.11.2016 12:58)

Становище на екологично сдружение За Земята (3)

2. Вместо да прецизира цели и методи, предлаганата наредба премахва ясно определените условия и методи за изчисляване на степента на изпълнение на целите по чл. 31, ал. 1 от ЗУО и по чл. 8, ал. 1 от Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците.

По-точно, вж. чл. 12, ал. 3 и чл. 13 от предлагания проект за наредба:

Чл. 12 (3) Ежегодно в срок до 15 януари за годината следваща отчетната година, въз основа на информацията по ал. 2, министърът на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице издава мотивирана заповед, с която определя общините, които са изпълнили целите по чл. 31, ал. 1 от ЗУО и по чл. 8, ал. 1, за предходната календарна година.

Чл. 13. Редът за разпределение, изпълнение и отчитане на целите по чл. 31, ал. 1 от ЗУО се извършва съгласно реда и методиката, утвърдена със Заповед на министъра на околната среда и водите.

Тази промяна дава власт в ръцете на министъра произволно да определя кои общини са изпълнили изискванията, за разлика от сега съществуващата наредба, в която тази оценка се прави по ясно определена и прозрачна методика, представена в

Приложения 1 и 2 на действащата Наредба за разделно събиране на биоотпадъците (Обн. 13.12.2013 (ДВ бр. 107)).

Така предлаганата промяна премахва членове 14-17 от глава четвърта в Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците, които ясно регламентират как да се разпределят, изчисляват и докладват отговорностите и постиженията на общините в изпълнение на нормативните цели, поставени в чл. 31 на ЗУО, както и в чл. 8 на Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците.

2.1 Защо се отменя вече създадената методика за изчисление на постигането на целите, за разработването и внедряването на която са платени над 1,2 милиона лева от европейските и българските данъкоплатци в рамките на проект „Законодателна и стратегическа рамка за управление на биоотпадъците в България“? [1] Тази произволна промяна повдига сериозни съмнения за нарочно създаване на възможност за манипулиране на реалните данни относно резултатите от управлението на отпадъците от Регионалните сдружения на общините по управление на отпадъците. Това би представлявало продължаване на неприемливото статукво на статистически ненадеждна и мъглява информация относно управлението на отпадъците в България, в която има много „сиви полета“. Целта на политиките за управление на отпадъците и суровините е да осигури реално подобрене в ефективността на използване на суровините, не да отчита формални успехи, постигнати чрез подходящо манипулирани данни.

Бележки под линия

[1] По проект No TA-2011-KPOS-PP-78 „Законодателна и стратегическа рамка за управление на биоотпадъците в България“ „Техническа помощ в областта на управление на отпадъците“ “Разработване на нормативната уредба за управление на биоотпадъците и създаване на система за осигуряване на качеството на компоста и Национална организация за осигуряване на качеството на компоста”
<http://www.moew.government.bg/?show=top&cid=405>

Автор: Евгения Ташева (02.11.2016 12:58)

Становище на екологично сдружение За Земята (2)

1.1 Нима България ще сменя стратегическия си документ и програмата за финансиране в областта на отпадъците по средата на програмния период? Ако е така, необходимо е да се извърши междинна оценка на напредъка по изпълнението както на НПУО 2014-2020, така и на ОПОС 2014-2020, придружена с широки обществени консултации.

Трябва да се има предвид, че някои български общини вече са предприели действия в тази насока, инвестирайки средства за постигане на регламентираните ангажменти. Съществуват много примери на икономически анализи от страните членки на ЕС, че инвестиционните разходи за въвеждане на системи за разделно събиране са относително постоянни, без значение дали общините ще събират разделно 10%, 20% или 70% от отпадъците си. Примери като Милано, град съизмерим с размерите на София, показват че дори и в тези големи градове е постигнато над 50% разделно събиране на биоотпадъците. Като цяло практиката показва, че само 2-3 години след въвеждането на системите за разделно събиране, нивото на разделно събраните и рециклирани биоотпадъци се вдига до 80-90%, при това цялостните разходи за управление на битовите отпадъци се запазват постоянни, а в някои случаи като провинция Ломбардия в Италия дори са намалени. На тазгодишния световен конгрес на Международната организация за твърди битови отпадъци (ISWA) в Нови Сад 2016, бяха представени различни успешно въведени модели в различни страни, като най-ясен пример е Любляна - столицата на Словения (и Зелена столица на Европа за 2016 г.), където само след няколко години действие на система за разделно събиране на биоотпадъците, кметът на общината може да си позволи да намали с 50% такса смет за гражданите през 2015 г. Различни инициативи за компостиране на място позволиха на определен брой общини в Страната на баските в Испания да намалят количеството на биоотпадъците с 90 %. Съществуват още многобройни примери от Европа и света.

1.2 Защо в България гражданите трябва да продължават да плащат все по-висока такса смет, без изгледи да им се дава правото и възможността да я намаляват чрез разделно събиране на биоотпадъците си и домашно компостиране, например?

1.3 Защо въведените нормативни изисквания за разделно събиране на биоотпадъците, които позволяват оптимизиране на разходите на общините, се отменят? Какви са аргументите за тази промяна?

Автор: Евгения Ташева (02.11.2016 12:50)

Становище на екологично сдружение За Земята (1)

Във връзка с процедура по обществено обсъждане на проект на Постановление на Министерски съвет за приемане на Наредба за разделно събиране и третиране на биоотпадъците¹, бихме искали да изразим силно несъгласие с предвидените в проекта промени, както и да предложим линия на действие, която действително да е в полза на обществения, екологичен и икономически интерес.

Докладът на министър Василева, придружаващ проекта, не посочва нито една конкретна причина, която налага подмяната на действащите две наредби са разделно събиране и за третиране на биоотпадъците, а се позовава единствено на неопределени „забелязани проблеми при прилагане на приетите през 2013 г. Наредба за третиране на биоотпадъците и Наредба за разделно събиране на биоотпадъците“.

Тук ще изложим само някои от по-важните аргументи срещу предлаганото от МОСВ отслабване и разводняване на съществуващата нормативна рамка по отношение на биоотпадъците.

1. Вместо да въвежда нови изисквания, предлаганата наредба премахва редица ясно определени изисквания като задължителните цели за разделно събиране на биоотпадъците (чл. 8, ал. 1 от действащата Наредба по разделно събиране на биоотпадъците), както и на хранителните отпадъци, които са формулирани в действащите наредби за биоотпадъците. Преписан е текст от Закона за управление на отпадъците (ЗУО), задължаващ общините да събират разделно зелените отпадъци, които е въведен още преди много години.

С оглед на засиленото международно внимание върху темата за хранителните отпадъци, както и обсъжданите на европейско ниво законодателни мерки за предотвратяване и намаляване на хранителните отпадъци, нелогично е България да прави стъпка назад спрямо вече приетата и действаща национална нормативна рамка. В новия законодателен пакет по управление на отпадъците (част от Пакета за кръгова икономика) на ниво ЕС се въвеждат цели за 65% рециклиране на битовите отпадъци, което за България означава около 2 млн. тона на година². От тези 2 млн. тона битови отпадъци, които следва да бъдат рециклирани, близо 50% са биоотпадъци или 1 милион тона на година.

Освен това целите и ангажиментът за разделно събиране на биоотпадъците са част от Националната програма за управление на отпадъците 2014-2020 г. (НПУО 2014-2020) и са заложили като мярка за финансиране по оперативна програма „Околна среда“ за 2014-2020 г. (ОПОС 2014-2020).

Автор: Тематична Група (30.10.2016 08:37)

Становище на Тематична група "Климатична промени" - 3

5. От посочените в чл.5 на Глава втора - Изисквания към общинските системи за разделно събиране на биоотпадъците следва :

1.Отделените в сепариращи линии биоотпадъци не могат да се компостираат , защото не се считат за разделно събрани . **Това директно обесмисля всички действащи комплектни системи за селектиране на битови отпадъци и компостиране.** 2. Не могат да се използват за компостиране остатъците от анаеробните инсталации за производство на биогаз (какъвто е случая в инсталацията на гара Яна) защото не са разделно събрани биоотпадъци. 3. **Не могат да се приемат и финансират предложения за компостиращи инсталации** без да има действащ механизъм за доказване на действаща общинска система за разделно събиране на отпадъци. 4. Не може да се докаже и изпълнението на изискването за ограничаване на съдържание на примеси в разделно събраните биоотпадъци посочено в чл.5., ал.1., т.4. , т.к. в Методиката за определяне на морфологичния съставна битовите отпадъци , такава процедура не е описана.

6. Липсват норми,начин за контрол и сертифициране на крайните продукти с биологичен произход съгласно правилата на ЕС за преработка на биологични отпадъци в суровини които могат да се използват за наторяване при въвеждане на принципите на кръговите икономикии ресурсно оползотворяване на отпадъци чрез групата продукти с маркировка "СЕ" с **уеднакви качества за всички производители от ЕС.**

От горе изложеното считаме и предлагаме да се преработи предлагания Проект за Наредба за разделно събиране и третиране на биоотпадъците.

Тематична група "Климатични промени"

Автор: Тематична Група (30.10.2016 07:45)

Становището на Тематична група "Климатична промени" - 2

3. В Глава трета : Задължения на органите на местното самоуправление и местна администрация, Чл.9. Кметът на общината осигурява разделното събиране и оползотворяване на биоотпадъците от поддържането на обществени площи и градини по чл.34, ал.1 от ЗУО на територията на съответната община е посочено и задължението (2) Мерките по ал.1 включват най-малко : **4. насърчаването на компостирането на място.**

За изпълнение на горното няма яснота с какъв финансов ресурс ще се осъществи това задължение вменено на кметовете , въпреки че в частта на **Националния план за управление на отпадъците за периода 2014-2020 г . - Варианти/Сценарии за бъдещо развитие на политиките по управление на отпадъците в следващия програмен период .** **Финансова оценка на сценариите** в избрания трети сценарий са предвидени да бъдат финансирани от държавата средства в размер на **59 941 391.00** лева за въвеждане на домашното

компостиране. Означавали това че , държавата за пореден път тихомълком прехвърля нейни финансови ангажименти върху общините ?

4. В Раздел II

Допълнителни изисквания към продуктите от оползотворяване на биоотпадъците в зависимост от областта на употреба подробно са разгледани нормите за прилагане на готовия компост определени за един хектар на база сухо вещество в компоста. В същото време нито в изискванията за изследване на крайните продукти и тези за етикетиране на готовия продукт няма определена норма за показателя суховещество или максимално съдържание на влага в крайния продукт. Това от една страна позволява да се предлага на потребителите продукт с неконтролируемо съдържание на суво вещество - например 1 % или с 99 % влага т.е. вода и без никакви обективни указания за нормите на прилагане на компоста.

Това

нарушава всички европейски правила за осведоменост на крайния потребител за качествата на предлагания на пазаря продукт. Нашето предложение да се фиксира съдържание на влага в крайния продукт компост предназначен за използване на не повече от 10 %

Автор: Тематична Група (30.10.2016 06:33)

Становището на Тематична група "Климатична промени" - 1

Становище на Тематична група "Климатични промени" - 1

От името на Тематична група "Климатични промени" към Обществения съвет на МОСВ бихме искали да изразим нашите становища и оценки относно предложението проект на ПМС за приемане на Наредба за разделно събиране и третиране на биоотпадъците.

Като основни проблеми и пропуски в предложението текст на проект на ПМС могат да се посочат :

1. В предложението проект на Наредба са оставени възможностите със заповед на министъра да се въвеждат съществени изисквания в системата за управление на отпадъците като посоченото в преходните и заключително разпоредби :

§ 4. Методиката по чл.13 се утвърждава със Заповед на министъра на околната среда и водите в срок до 1 година от влизане в сила на Наредбата.

чл.13. Редът за разпределение , изпълнение и отчитането на целите по чл.31, ал.1 от ЗУО се извършва съгласно реда и методиката , утвърдена със Заповед на министъра на околната среда и водите.

Посочената в ЗУО първа година за отчитане на целите за намаляване на биоотпадъците е определена - 2016 г.

2. Обезличена е системата позволяваща по инициатива на общините да се използват натрупаните средства по чл.64 и намаляване на отчисленията при депониране на битови отпадъци . Това в значителна степен обесмисля действията произтичащи от разглеждания проект на ПМС да гарантира условия свързани със създаване на

работеща система от стимули за реално ограничаване депонирането на биоразградими отпадъци. От една страна действа система от отчисления за всеки тон депонирани биоразградими отпадъци , а от друга ще се чака и то със заповед на министъра на околната среда и додните задействие на системата за отчитанена изпълнението на целите и от там използването на финасови средства в полза на коректните общини

История

Начало на обществената консултация - 19.10.2016

Приключване на консултацията - 02.11.2016

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.